

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА ГРАДИШКА
НАЧЕЛНИК ОПШТИНЕ

ОБРАЂИВАЧ:
Одјељење за друштвене дјелатности

**АКЦИОНИ ПЛАН РОДНЕ РАВНОПРАВНОСТИ НА
ПОДРУЧЈУ ОПШТИНЕ ГРАДИШКА
за период 2018-2020. године**

Градишка, јул 2018. године

I увод

Акциони план родне равноправности је допринос примјени Закона, јер је његова намјена да обезбиједи примјер свим другим локалним институцијама, организацијама цивилног друштва и пословним субјектима у заједници да и они уграде принципе једнакости и равноправности у свој рад и дјелују на друштвено одговоран начин.

Увођење принципа једнакости и равноправности полова у локалној заједници од изузетног је значаја, јер је локални ниво власти најнепосреднији и најближи локалном становништву.

Политика родне једнакости и равноправности у нашој земљи је углавном дефинисана тенденцијама политике родне равноправности у Европској унији, али такође и у оквиру међународних организација као што су Савјет Европе и Уједињене нације.

Већина докумената, а и институција које се баве родном равноправношћу, наглашавају значај локалне власти да, у сврху ефикасног коришћења свих својих капацитета, промовише и примјењује родну равноправност.

Примјена Закона о равноправности полова у БиХ је још увијек на маргинама нашег друштва, постоји на папиру, али се слабо примјењује.

Општина Градишка је препознала потребу израде Акционог плана једнакости и равноправности полова, још 2012. године. Исти представља полазну основу за израду акционог плана за период 2015-2017 године а тако и за овај од 2018-2020 године.

Друга у БиХ, а прва у Републици Српској, Општина Градишка је потписница Европске повеље о родној равноправности, чиме се и обавезала за израду Гендер акционог плана.

«Гендер акциони план БиХ 2017-2021. год. је израђен међутим још увијек није усвојен од стране Парламентарне скупштине БиХ.»

Гендер акциони план је документ којим локална заједница преузима одговорност за примјену Закона о равноправности полова, као и моралну обавезу свих релевантних актера у Општини о поштовању принципа равноправности полова као и унапређења положаја вишеструко маргинализованих група жена и мушкараца.

Из наведеног произилази да је обавеза општинских власти да преузме све активности како би интегрисали принципе равноправности жена и мушкараца, посебно са аспекта учешћа у јавном и политичком животу на локалном нивоу.

Усвајањем овог документа од стране Скупштине општине Градишка он постаје обавезујући.

II МЕТОДОЛОГИЈА

Овај Акционог план припремљен је на основу података и информација којима располаже Општинска управа Градишка, као и јавне установе на нивоу општине. Већину података је прикупила и на овакав начин обрадила Радна група за израду овог Акционог плана коју је оформио Начелник општине.

Одређени подаци су још у фази прикупљања, како би се створила потпунија слика, када је у питању анализа стања родне равноправности на нивоу локалне заједнице.

Гендер акциони план омогућиће да се спроводе, прате и предлажу мјере за унапређење равноправности полова у институцијама власти кроз сљедеће сфере:

- Јавни живот и доношење одлука
- Рад, запошљавање и приступ економским ресурсима
- Образовање, наука, култура и спорт
- Медији
- Здравство, родитељство и социјална заштита.

III АНАЛИЗА СТАЊА РАВНОПРАВНОСТИ ПОЛОВА

Анализирајући стање равноправности полова у локалној заједници наишло се на низ потешкоћа:

Кратак временски рок упућује на неопходност да се добар дио мјера и активности усмјери баш на утврђивање стварног чињеничног стања равноправности полова у општини Градишка.

1. Општина има формирану Комисију за друштвени положај жена и равноправност полова при Скупштини општине (даље: Комисија)
2. Комисија има веома добру сарадњу и подршку како начелника општине, тако и одборника у СО.
3. 2014. године (Комисија у прошлом сазиву) је креиран Акциони план једнакости и равноправности полова, али који добрим дијелом није имплементиран.
4. Општина има формирану и радну групу за израду овог Акционог плана.
5. У СО-е Градишка, од 31 одборника 6 је жена је одборница, тј.18,6%.
У 16 радних тијела има укупно 13 жена (6 одборница + 7 вањских чланица).

СО Градишка има 4 руководиоца, од тога нити један није жена.

6. Општина има Стручну савјетницу која у свом опису посла између осталог има надлежности разматрања питања равноправности полова и питања у вези са провођењем Закона о равноправности полова у БиХ и сарадње са Комисијом, појединцима, институцијама и организацијама.

7. Општина није до сада предлагала значајније мјере и програме за елиминисање дискриминације у или ван органа управе.
8. Општина није спроводила социо-економску анализу у сврху приближавања поступку родно-осјетљивог буџетирања као процеса.
9. Општина не прати ефекте утрошка буџетских средстава на циљне групе становништва, жена и мушкараца.
10. Општина нема све статистичке податке разврстане на основу пола.
11. Проблематика из области једнакости и равноправности полова на сједницама скупштине се ријетко разматра односно нема посебне дискусије приликом подношења годишњих извјештаја о раду Комисије.

IV АНАЛИЗА СТАЊА РАВНОПРАВНОСТИ ПОЛОВА У ОПШТИНСКОЈ УПРАВИ ГРАДИШКА

У Општинској управи Градишка од укупног броја запослених (211), број запослених жена је 110, у односу на 101ог мушкарца. Од наведеног броја, у Професионалној ватрогасној јединици Градишка (У даљњем тексту: ПВЈ) запослена су 34 радника (3 жене и 31 мушкарац)

- Укупан број запослених без ПВЈ: 177
- Број запослених жена: 107
- Број запослених мушкараца: 70

Полна структура руководиоца у Општинској управи:

- Руководиоци - мушкарци: 10 + 4 функционера
- Руководиоци - жене: 1

Полна структура руководиоца у ПВЈ:

- Руководиоци - мушкарци: 1
- Руководиоци - жене: 0

Неопходно је нагласити како се углавном мушкарци налазе на руководећим положајима у Општинској управи општине Градишка.

V ТАБЕЛАРНИ ПРИКАЗ АКЦИОНОГ ПЛАНА

1. ОБЛАСТ ЈАВНИ ЖИВОТ, ДОНОШЕЊЕ ОДЛУКА И ПАРТИЦИПАЦИЈА

МЈЕРА	ЦИЉ/ ЦИЉНА ГРУПА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД СПРОВОЂЕЊА	БУЏЕТ
1.1 Успостављање механизма контроле примјене Закона о равноправности полова БиХ	Оформити радно тијело које би било задужено да у процесима одлучивања, запошљавања, креирања програма, планова, стратегија, спровођења конкурсних процедура итд. води рачуна о заступљености жена	Одјељење за општу управу, Одјељење за друштвене дјелатности)	Континуирано	Редован буџет
1.2 Проширивање трочлане Комисије за друштвени положај жена и равноправност полова из реда одборника, са додатна два члана из реда стручњака	Повећати и ојачати сарадњу као и размјену инфорамација са актерима друштва који имају искуство у промоцији права и заштити интереса жена, како би се побољшао квалитет рада саме Комисије	Одјељење за друштвене дјелатности и Комисија за друштвени положај жена и равноправност полова	Условљен динамиком рада Комисије	Редовни буџет
1.3 Извјештавање једном годишње о заступљености жена на свим функцијама управљања	Указивати на проблематику заступљености жена на мјестима управљања и одлучивања	Предсједник скупштине, Одјељење за општу управу и Одјељење за друштвене дјелатности	Прво тромјесечје	
1.4 Подршка регистрацији неформалних група и удружења жена кроз повећање буџетске ставке 415200	Подстакнути већи активизам жена кроз оснивање удружења а са циљем остваривања већих права и	Одјељење за друштвене дјелатности	Континуирано	Редовни буџет

	интереса			
1.5 Осмишљавање пројеката намјењених оснаживању жена	Кроз реализацију пројеката радити на еманципацији, едукацији и економском и политичком оснаживању жена	Служба Начелника општине/Одсјек за ЛЕР и РАГА-е (Развојнеагенције Градишка)	Континуирано	Редовни буџет
1.6 Пружање техничке помоћи при изради пројектних апликација свим заинтересованим странама општине Градишка	Едукација свих заинтересованих лица о начину писања и израде пројектних апликација	Служба Начелника општине/Одсјек за ЛЕР и РАГА-е (Развојнеагенције Градишка)	Континуирано	
1.7 Спровођење серије обука за заинтересоване жене и мушкарце на локалном нивоу на тему писања пројектних апликација	Едукација свих заинтересованих лица о начину писања и израде пројектних апликација	Служба Начелника општине/Одсјек за ЛЕР и РАГА (Развојнеагенције Градишка)	Континуирано	
1.8 Подршка у промоцији родне равноправности кроз ставке буџета 412700 (информисање) Службе Начелника општине кроз разне маркетиншке алате.	Промовисање родне равноправности кроз маркетинг, израде летака, флајера итд.	Служба Начелника општине	Континуирано	Редовни буџет

2. ОБЛАСТ РАДА ЗАПОШЉАВАЊА И ПРИСТУПА ЕКОНОМСКИМ РЕСУРСИМА

МЈЕРЕ	ЦИЉ/ЦИЉНА ГРУПА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД СПРОВОЂЕЊА	БУЏЕТ
2.1 Процентуално увећати подстицајна средства, женама носиоцима пољопривредних газдинстава у односу на остале кориснике програма	Економско оснаживање жена у руралним срединама	Одјељење за привреду и пољопривреду	Континуирано	Редовни буџет
2.2 Промоција домаће производње и домаћих производа кроз обезбјеђивање простора и неопходне пратеће опреме на истима	Кроз обезбјеђивање простора омогућити продају аутентичних домаћих производа локалних произвођача са подручја општине Градишка, а са циљем заштите домаће производње и брендирања производа	Одјељење за привреду и пољопривреду у сарадњи са Тржницом и Туристичком организацијом Градишка	Континуирано	Редовни буџет
2.3 Издвајање новчаних средстава за развој женског предузетништа	Економско оснаживање жена	Одјељење за привреду и пољопривреду	Континуирано	Редовни буџет

3. ОБЛАСТ ОБРАЗОВАЊЕ И СПОРТ

МЈЕРЕ	ЦИЉ/ЦИЉНА ГРУПА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД СПРОВОЂЕЊА	БУЏЕТ
3.1 Повећање средстава за финасирање женских спортских клубова	Промовисање жена у спорту и поваћање активизма истих	Одјељење за друштвене дјелатности	Континуирано	Редовни буџет
3.2 Подршка женским спортским клубовима кроз финансирање/суфинансирање трошкова одржавања тренинга у закупљеним просторијама	Подршка развоју женских спортских клубова и одрживости жена у спорту	Одјељење за друштвене дјелатности	Континуирано	Редовни буџет
3.3 Пројекти едукације жена, организација курсева и обуке рада на рачунарима, и одређеним програмским језицима	Повећати радну конкурентност незапослених жена	Одјељење за друштвене дјелатности у сарадњи са Техничком школом	Континуирано	Редовни буџет

4. ОБЛАСТ МЕДИЈИ

МЈЕРЕ	ЦИЉ/ ЦИЉНЕ ГРУПЕ	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД СПРОВОЂЕЊА	БУЏЕТ
4.1 Емисије посвећене женама (жене у политици, привреди, образовању, спорту итд.)	Повећати свијест друштва о улози и значају жена у свим областима и на свим нивоима	Радио Градишка, Радио Козара, Инфо + канал и други медији итд.	Континуирано	
4.2 Медијско праћење свих догађаја и активности чији су носиоци неформалне групе, организације и удружења	Промоција и пружање подршке активизму жена	Радио Градишка, Радио Козара, Инфо канал итд.	Континуирано	
4.3 Медијска подршка обиљежавању значајних датума: Дан жена, Дан жена на селу, Дан мајки, Дани активизма у борби против насиља у породици итд.	Подизање свијести свих становника о важности и значају обиљежавања појединих датума	Радио Градишка, Радио Козара, Инфо + канал и Комисија за друштвени положај жена и равноправност полова	У датумом дефинисаном периоду	

5. ОБЛАСТ ЗДРАВСТВО, РОДИТЕЉСТВО И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

МЈЕРЕ	ЦИЉ/ЦИЉНА ГРУПА	НОСИЛАЦ АКТИВНОСТИ	ПЕРИОД СПРОВОЂЕЊА	БУЏЕТ
5.1 Едукације жена о типично женским болестима	Подстаћи жене на обављање превентивних прегледа	ЈЗУ „Дом здравља“, НВО, Удружења жена, Активи жена политичких странака.	Континуирано	
5.2 Припрема будућих мајки за родитељство	Пружање стручне и савјетодавне подршке женама, будућим мајкама	Тимови породичне медицине- патронажна сестра, Гинеколошко- акушерско одјељење ЈЗУ „Дом здравља“.	Континуирано	
5.3 Развијање свијести младих дјевојака о репродуктивном здрављу	Дјевојке до 18 година старости	Средње школе,	У складу са програмом рада Савјета ученика и Одјељенских заједица	
5.4 Подстицајна мјера родитељству у виду новчане награде породиљи	Све породиље без обзира на број дјеце и старосну доб	Служба Наченика	Континуирано	Редовни буџет
5.5 Смјештај, заштита и пружање подршке женама жртвама насиља	Удаљити и збринути жене жртве насиља у Сигурну кућу те пружити медицинску, социјалну, правну и психолшку помоћ	Центар за социјални рад Градишка	Континуирано	Редовни буџет

VI ПРАЋЕЊЕ ЕВАЛУАЦИЈА И ИЗВЈЕШТАВАЊЕ

Овим Акционим планом дефинише се оквир за праћење и евалуацију ради осигурања спровођења Закона о равноправности полова БиХ-е на локалном нивоу. Систем праћења и евалуације обухвата фазе и нивое спровођења самог Акционог плана и треба да обезбиједи информације о напретку као и процјену успјешности остваривања циљева.

У зависности од врсте и нивоа на коме се реализују активности, општина ће на годишњем нивоу добивати извјештаје о реализацији Акционог плана, проблемима са којима се суочавају одговорна лица и проблемима који су уочени током спровођења..

VII ЗАКЉУЧНО РАЗМАТРАЊЕ

На основу горе наведеног (информације сажете у приложеној табели), може се закључити да је Акциони план за равноправност полова општине Градишка за период 2018-2020. године амбициозан, али уз праћење наведени субјекти настојаће да га реализују.

Комисија за друштвени положај жена и равноправност полова Скупштине општине Градишка и Радна група за израду Акционог плана родне равноправности на подручју Општине Градишка дошле су до закључка да су на простору општине Градишка створени предуслови за реализацију предложених мјера, те да ће сви носиоци активности бити обавијештени о дијелу мјера које се односе на њих.

Крајем периода реализације, извјештај о напретку и спровођењу Акционог плана, се подноси Комисији у форми Информације о спровођењу Акционог плана. Одговорни за достављање овог извјештаја ће бити Радна група за једнакост и равноправност полова.

Број: 01-022-362/18
Датум: 26.07.2018. године
Градишка

ПРЕДСЈЕДНИК
СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ
Миленко Павловић